

Aktör	Aktörskategori	Ställning till Energiplanen	Remissvar	Avsnitt	Hur har detta reflekterats i reviderat dokument	Kommentar
Energikontoret Skåne	Kommunal organisation	Positiv	Kapitlet om Energimarknad i transformering hade kanske behövt vara än mer detaljerat för att ge tillfredställande information men hade å andra sidan då blivit väl långt.	1. Introduktion	Ingen justering	Val gjort att hålla det lite kortare för ökad tillgänglighet
			Saknar området energieffektivisering både generellt eller inom en viss sektor (även om det i viss mån ingår i inriktning A och D). Vi tycker det varit tydligare att ha ett utpekad område för energieffektivisering generellt eller inom en viss sektor. Energikommissionens slutbetänkande förespråkar 50 % effektivare energianvändning till 2030. Detta område saknas i energiplanen.	2. Strategiska inriktningar	Förtydligande varför energieffektivisering haft lågt fokus i energiplanen i kap 1.2	Energieffektivisering inom Trelleborgs kommun hanteras i Energieffektiviseringsstrategin
			Det är mycket positivt att Energiaspekter i fysisk planering fått en egen inriktning (B) och vi är väldigt positiva till att energiaspekter ska inkluderas i planeringsprocesser som ÖP och FÖP.	2. Strategiska inriktningar	Ingen justering nödvändig	
			<p>Trelleborgs goda vindresurser har gjort att man i Trelleborg länge har haft vindkraft etablerad. Det är mycket positivt att man ska säkra en ökad förnybar energiproduktion i den fysiska planeringen.</p> <p>Dock efterlyser vi tydligare i handlingsplanen att man ska arbeta aktivt för att främja generationsskifte i vindkraften, s.k. repowering. Precis som vid nyetableringar av vindkraft handlar det dels om att från offentligt håll möjliggöra tillgång till goda vindlägen för vindkraft genom god planering och tidig medborgardialog kring vindbruksplaner samt att verka för en rättssäker prövningsprocess baserad på fakta.</p> <p>När det gäller havsbaserad vindkraft är det bra att riksintresse för vindbruksområdena Sydkustens vind samt Kriegers Flak nämns. Enbart den beräknade potentialen för dessa områdena kommer att ge flera gånger mer förnybar energi än den angivna ambitionsnivån. Största potentialen att öka förnybar energiproduktion i länet har havsbaserad vindkraft och bygger därtill på att få en effektiv produktion närmare konsumtionen och ett bra komplement till förnybar energiproduktion på land.</p> <p>Förmodligen är det endast genom en utbyggnad av havsbaserad vindkraft som länet kan få den kvantitet förnybar elproduktion som motsvarar användningen. Dessutom finns här en stor potential för näringslivsutveckling och nya arbetstillfällen som en ytterligare effekt.</p>	2. Strategiska inriktningar	Kap. 2.3.2: Kommunens roll och behovet av förnyelse har utvecklats. Samt utvecklad text om havsbaserad vind	

			Teknikutvecklingen och därmed kopplad kostnadsreduktion har varit omfattande och gör havsbaserad vindkraft mer och mer konkurrenskraftig även i Sverige.			
			Vi är positiva till målet om förnybar energi och ser positivt på att biogas särskilt pekas ut som viktigt område.	2. Strategiska inriktningar	Beaktats men inte lett till någon förändring i reviderat dokument	Ingen justering nödvändig
			Bra att presentera en genomförandestrategi men texten angående uppföljning kunde varit mer detaljerad.	3. Genomförandes strategi	Kap. 3.3: Förtydligat rapportering och ansvarig för uppföljning	
			Bra att dela upp i nationellt, regionalt och kommunalt. I detta kapitel kunde energikommissionens arbete och slutbetänkande nämnas eller beskrivas under den nationella nivån.	5. Bakgrund - mål inom energi- och klimatområdet	Kap. 5.1: Nytt kapitel med nationella mål inlagt	
			Bra beskrivet med en uttalad ansvarig för respektive åtgärd och hur målen ska följas upp. Mycket bra.	Bilaga A Handlingsplan och uppföljning	Beaktats men inte lett till någon förändring i reviderat dokument	Ingen justering nödvändig
			Bra grepp att lägga nulägesbeskrivning som bilaga	Bilaga B Nulägesbeskrivning	Beaktats men inte lett till någon förändring i reviderat dokument	Ingen justering nödvändig
Energivision Syd	Privat sektorn & civilsamhälle	Positiv	Energivision Syd ställer sig mycket positivt till initiativet att ta fram en konkret och framtidsinriktad energiplan för Trelleborgs kommun, i syfte att ge "vägledning för kommunens långsiktiga arbete med omställningen till ett hållbart energisystem med låg klimatpåverkan". Det är en ambition som ligger helt i linje med föreningens eget syfte och mål. Föreningen finner det lovtvärt att planen har ambitionen att både tillgodose gällande lagkrav om att ha en aktuell energiplan som säkerställer tillräcklig energitillförsel och samtidigt föra in ett klimatperspektiv och visa hur energisystemet kan ställas om för att uppnå klimatmål. Planen ger en bra grundläggande översikt över nuvarande status, men innehåller ingen uttalad och tidsatt ambition om fossilfrihet mot bakgrund av de olika energi- och klimatmål som planens hänvisar till. Överlag skulle ambitionsnivån när det gäller fossilfrihet kunna höjas och konkretiseras mera.	Övergripande	Inriktning C innehåller redan målet "Fossilfritt energisystem 2040"	Ingen justering nödvändig
			I fokusskiftet bör även ingå att verka för energieffektivisering.	1. Introduktion	Inte lett till någon förändring i reviderat dokument	Detta är inte inom energiplanens påverkan utan är informativ text och syftar till referens: Aktualisering av lagen om kommunal energiplanering – Energimyndighetens ståndpunkt i

						regeringsuppdrag, Energimyndigheten
			När det gäller prosumenter är det minst lika intressant att peka på att bejaka markägande företags unika möjligheter att etablera produktion av förnybar energi som de villaägare som nämns.	1.3 Energimarknad i transformering	Kap 1.3: Bytt ut "villaägare" mot "fastighetsägare" för att generalisera exemplet	
			Förslag till komplettering av delmål. Ny formulering: Utbyggd laddinfrastruktur (...) och förnybara drivmedel, t.ex. biogas för tung trafik.	2.1 Inriktning A – Hållbara transporter	Kompletterat delmålsformuleringen till "Utbyggd laddinfrastruktur (0,1 laddplats per bil) och infrastruktur för förnybara drivmedel"	
			Förslag till kompletteringar delmål: Samverka med lokala aktörer kring hållbar produktion av förnybar energi och energieffektivisering.	2.2 Inriktning B – Energiaspekter i fysisk planering	Adderat som kompletterande delmål under inriktning B	
			I stycke 2 beskrivs tvärssektoriell planering som ett sätt att undvika intressekonflikter. Men med den fokusflyttning som tidigare beskrivits är det även ett intressant verktyg för att identifiera samverkansmöjligheter t.ex. vad gäller spillvärme, strömmar av bi- och restprodukter mm.	2.2.1.Framtidssä kring av nya områden	Adderat mening som lyfter detta	
			När det gäller målen för förnybar energiproduktion inom kommunen menar föreningen att ambitionen kunde vara betydligt högre och konkretare än den angivna. Huvudmålet, ett fossilfritt energisystem 2040, är rimligt och skulle kunna uppnås betydligt tidigare, givet att man även ställer upp ambitiösa konkreta delmål. Målet att " Öka andelen lokalt producerat bränsle som används inom kommunen" är lovligt men bör kvantifieras för att bli verksamt. Sydkusten har, som nämns i planen, synnerligen goda förutsättningar för såväl vind- som solkraft, och även biobränslen. Detta nämns i planen, men återspeglas inte i de konkreta målen för ökning av förnybar energiproduktion. Att fördubbla produktionen av förnybar el är ett mycket försiktigt mål. På något längre sikt, till 2025-2030 skulle produktionen utan svårighet kunna mångdubblas. För att ange en långsiktig bör planen ta sin utgångspunkt i potentialen för de olika förnybara energislagen. Enbart den beräknade potentialen för havsbaserad vindkraft utanför kommunen uppgår till flera gånger den angivna ambitionsnivån. Vad gäller solenergi potentialen så driver Energivision Syd just nu, med finansiering från Region Skånes Miljövårdsfond, ett	2.3. Inriktning C – förnybar energitillförsel	Ingen justering gjord	Målen är satta som de är pga begränsad kommunal rådighet över energiproduktion.

			<p>projekt för en mera noggrann beräkning av solinstrålningen på sydkusten. Detta projekt hoppas vi kan ge ytterligare information till fastighetsägare som överväger en investering i solceller för produktion av egen el. Det kan bli värdefullt även i det fall kommunen överväger mera storskaliga anläggningar. Om nationella och globala klimatmål ska kunna nås är det viktigt att de kommuner och regioner som har särskilt goda förutsättningar för förnybar energiproduktion tar sitt ansvar för att bidra till en klimatanpassad energiförsörjning. För att säkerställa att kommunen inte uppnår sina egna klimatmål genom att flytta problemen någon annanstans bör ambitionen vara att det ska produceras minst lika mycket förnybar energi som används inom kommunens gränser. Föreningen vill också peka på att det är viktigt att energiplanen påverkar kommunens ställningstaganden i andra pågående samhällsplaneringsprocesser, exempelvis arbetet med att ta fram en nationell havsplan. I havet utanför kommunen finns ett område som är klassat som riksintresse för vindbruk på grund av exceptionellt goda vindförhållanden och lämpliga botten- och andra förhållanden. Området nämns som en tillgång i förslaget till energiplan. Kommunen bör i detta sammanhang betona att området är viktigt för att säkerställa möjligheten till en klimatanpassad energiförsörjning i framtiden, och verka för att energiintresset i området inte trängs ut av andra samhällsintressen i havsplanen.</p>			
			<p>I enlighet med vårt yrkande att lägga till energieffektivisering som ett fokusområde i energiarbetet föreslår Energivision Syd att stycke 2 "Effektivisering är ytterligare ett verktyg...." bryts ut ur detta stycke och ges en egen Inriktning med huvudmål och delmål. Ettsådant mål kan vara att utveckla resurserna för kommunal energirådgivning.</p>	2.4 Inriktning D – Försörjningstrygghet och smarta nät	Förtydligande varför energieffektivisering haft lågt fokus i Energiplanen i kap 1.2	Energieffektivisering inom Trelleborgs kommun hanteras i Energieffektiviseringsstrategin
			<p>Mycket väl formulerat.</p>	3.1. Kommunikation och utbildning	Beaktats men inte lett till någon förändring i reviderat dokument	Ingen justering nödvändig
AB Visit Trelleborg	Kommunal organisation	Positiv	<p>Bolaget ser mycket positivt på att det i kommunen tas fram en energiplan för Trelleborgs kommun som underlag och Vägledning för kommunens långsiktiga arbete med omställningen till ett hållbart energisystem med låg klimatpåverkan. Även ur ett destinationsutvecklingsperspektiv är strävan mot ett hållbart energisystem positivt. Ett långsiktigt arbete inom ramen för exempelvis hållbara transporter får positiva följder även för besöksnäringen genom att drift och underhåll av gång- och cykelvägar prioriteras och gynnar därmed cykel- och vandrings-turism.</p>	Allmänt	Beaktats men inte lett till någon förändring i reviderat dokument	Ingen justering nödvändig

AB TrelleborgsHem	Kommunal organisation	Positiv	AB TrelleborgsHems generella synpunkt är att strukturen för åtgärdsplanen bör ses över. Det bör tydliggöras vem som äger ansvaret för måluppfyllnaden samt vilka som är samverkansparter. Tidplanen bör förtydligas ytterligare med datum för projektets genomförande samt med en härtill hörande sluttid. Vidare bör det under "Kostnad och Resurser" tydliggöras vilken finansiering som krävs. Även om åtgärden beräknas kunna ingå i den befintliga verksamheten betingar genomförandet en kostnad. Detta är en betydande faktor för att kunna bedöma totalkostnaden för hela Energiplanens genomförande oavsett hur den finansierats. Utöver detta bör det framgå vad ett beslut om icke-finansiering innebär för föreslagen åtgärd.	Åtgärdsplan	Ansvarsfördenig förtydligad i inledande text till åtgärdsplanen.	Mer detaljerade kostnadsuppskattningar inte möjliga att göra på denna nivå utan behöver förankras i respektive verksamhets planerings- och budgeteringsprocess.
			Under Mål, indikatorer och uppföljning, delmål B.2 "Skapa arena för dialog etc". skall AB TrelleborgsHem strykas från kolumn "Kommentar".	Mål, indikatorer och uppföljning, delmål B.2	AB TrelleborgsHem har strukits	
			AB TrelleborgsHem ska strykas som ansvarig under följande punkter: A4. Laddstolpar för egna och personalens fordon inom kommunorganisationen*) A6. Strategi för utbyggnaden av infrastrukturen för biogas etc. B3. Forum för hållbart byggande*) C I . Storskalig solelsproduktion*) C7. Fossilbränslefri uppvärmning**) C8. Solcellsutredning på kommunens och bolagens fastigheter***) D4. LCC vid inköp*) T4. Energi i skolan *) Tó. Utbildning och informationsinsatser för kommunens personal*) *) AB TrelleborgsHem medverkar gärna men ansvarar ej. **) Genomfört i bolaget. AB TrelleborgsHem har övergått från naturgas till biogas from 20 7-OI-OI. ***) Utredning gjord. Solceller placeras om möjligt på all nyproduktion enligt bolagets affärsplan.	Åtgärdsplan strategisk inriktning	Ansvarsfördenig förtydligad i inledande text till åtgärdsplanen.	I en del fall är åtgärden från energieffektiviseringsstrategin och ansvarsfördelningen är satt där.
Samhällsbyggnadsförvaltningen	Kommunal organisation	Positiv	I energiplanen finns mål och åtgärder som handlar om fysisk planering, i dagsläget är det lite otydligt i lagstiftningen vilka energiaspekter som kan fastställas i översiktsplan och detaljplan. Samhällsbyggnadsförvaltningen diskuterar gärna tänkta åtaganden med arbetsgruppen för energiplanen. Det finns framtagna mål i trafikstrategin angående cykel-, gång-, och kollektivtrafik, vilket kan belysas i avsnittet "hållbara transporter".	Kopplingen till trafikstrategin stärkt	förtydligat SBF's roll i arbetet med åtgärderna som handlar om fysisk planering. Tydligare hänvisning till trafikstrategin.	

			Miljözoners tänkta framtagande och utformning bör redogöras, i annat fall är risken att det blir ett löst begrepp. Vilken nämnd eller förvaltning ska tex. Ta fram underlaget?	Sidan 6 Smart mobilitet i staden	Hanteras ytterligare i trafikstrategin	
			Miljöavdelningen på samhällsbyggnadsförvaltningen har möjlighet, med styrmedlet miljöbalken, att ställa krav på energiförbrukning och energislag för yrkesverksamhet.	Sidan 12 Styrning och uppföljning	Inkluderat i kap 3.3	
			Samhällsbyggnadsförvaltningen, genom miljöavdelningen, bedriver löpande energitillsyn. Miljöavdelningen är delaktig i Energimyndighetens projekt "incitament för energieffektivisering o.s.v."	Sidan 15-16 Strategi för energieffektivisering o.s.v.	Inkluderat i kap 3.3	
			Ett förtydligande kring hur planavdelningen, samhällsbyggnadsförvaltningen, är delansvariga.	Sidan 22 (A6) Strategi för utbyggnaden av infrastrukturen för biogas, el och andra förnybara drivmedel	Ansvarsfördenig förtydligad i inledande text till åtgärdsplanen.	
			Planavdelningen, samhällsbyggnadsförvaltningen, är positiv till medverkan men kompetensen kring spetsteknik finns sannolikt på andra avdelningar.	Sidan 25 (BS) Spetsteknik i Sjöstaden "projekt i projektet)	Ansvarsfördenig förtydligad i inledande text till åtgärdsplanen.	
			Kommunstyrelsen bör vara ansvarig, som i sin tur ger samhällsbyggnadsnämnden uppdraget att utreda möjligheten för ovanstående. Översiktsplan 2028 är på utställning mellan 1 mars till 1 maj. I den finns ett avsnitt kopplat till havsbaserad vindkraft utanför Trelleborgs kust. Det pågår även samråd för de nationella havsplanerna. Den informationen kan gärna finnas med i energiplanen. Det kan även vara klokt att invänta olika myndigheters och Skurups kommuns yttranden gällande vindkraft.	Sidan 26 (CB) Förutsättningar för havsbaserad vindkraft	Tillägg i avsnitt 2.3.2 kring ÖP och samrådsprocess	
			Hur samhällsbyggnadsförvaltningen är delansvarig för denna åtgärd behöver förtydligas.	Sidan 30 (DB) Arena för smarta energinät.	Ansvarsfördenig förtydligad i inledande text till åtgärdsplanen.	
			Kommunens energi- och klimatrådgivare har inte möjlighet att ge stöd till kommunala bolag utan riktar sig till privata verksamheter. Kommunala bolag kan genom samhällsbyggnadsförvaltningen miljöavdelning få viss vägledning.	Sidan 32 (T5) Kommunikation och information till hyresgäster och verksamheter		Åtgärden är från energieffektiviseringsstrategin och ansvarsfördelningen är satt där.

			Vindkraftens påverkan på omgivningen främst buller, måste få ett stort utrymme vid tänkt utbyggnad.	Sidan 35-36 Hållbara energisystem	Inlagt en mening om att "Denna typ av påverkan måste beaktas vid utbyggnad".	
			Diagrammet är otydligt vad gäller färgsättning. Lämpligare att hålla isär energianvändningen med tydligare färger och även att börja färgsättningen med första energianvändningsslag.	Sidan 40 Figur 5 Energianvändningen i Trelleborgs kommun	Färgen ändrad där det ansågs mest otydligt	Vad menas med "Börja färgsättningen med första energianvändningsslag"?
			Kartan är otydlig, kan inte urskilja olika färger, det är enbart blått som syns. Det är viktigt att projekterings områden tar hänsyn till bullerarea och skuggningsområden orsakade av vindkraftverken.	Sidan 45 Figur 10. Karta över vindkraften i Trelleborgs kommun	Beskurit bilden och förstorat den.	
			Följdfel. se anmärkning sidan 40 ovan.	Sidan 48 Figur 12-13 Utsläpp av växthusgaser	Färgsättning ändrad för att vara konsekvent mellan figurerna	
Service-nämnden	Kommunal organisation	Positiv	Som omnämns i Energiplanen föreligger ett antal styrdokument med tillhörande målsättningar och åtgärder inom områden för energi, klimat och miljöpåverkan. Serviceförvaltningen förutsätter att dokument inom dessa områden kompletterar varandra men ser gärna förtydligande avseende rangordning mellan styrdokument.	5.3	Avsnittet uppdelat i två för att förtydliga dokumenthierarkin. Kap 5.3 och 5.4	Ingen rangordning inom de två kategorierna
Östersjö-terminalen AB	Kommunal organisation	Positiv	Styrelsen har inga generella synpunkter på energiplanen utan bedömer den som ett väl genomarbetat material att användas för kommunens långsiktiga arbete.		Beaktats men inte lett till någon förändring i reviderat dokument	
Arbetsmarknadsnämnden	Kommunal organisation	Neutral	Arbetsmarknadsnämnden anser att sakfrågan inte berör nämndens verksamhetsområde och avstår därmed att yttra sig.		Beaktats men inte lett till någon förändring i reviderat dokument	
Bildningsnämnden	Kommunal organisation	Positiv	föreslås en informationsinsats riktad till lärare och skolelever om energianvändning, dess miljöpåverkan samt vilka beteenderelaterade och andra faktorer som påverkar energianvändningen. Det anges vidare (från energiplansarbetet) att åtgärden bör omformuleras för att gälla brukardialog i skolor då det visat sig svårt att påverka innehållet i undervisningen. Bildningsförvaltningen är i detta sammanhang positiv till informationsinsatser riktade till lärare och skolelever förutsatt att det är lärarna som styr när det kan ske i förhållande till ordinarie undervisning. Bildningsförvaltningen är vidare positiv till att verksamheterna i egenskap av brukare involveras i dialoger kring vad verksamheterna kan göra för att minska energianvändningen. Under förutsättning att det fungerar i förhållande till ordinarie undervisning skulle även elever med fördel kunna involveras i sådana dialoger.	Bilaga A – Handlingsplan och uppföljning, under avsnittet Tvärsektoriella åtgärder, T1. Energi i skolan (s 32)	Beaktats men inte lett till någon förändring i reviderat dokument	

			<p>Som ett delmål anges vidare en central fordonsadministration med noll-emissionsfordon i kommunens verksamhet. Förslaget till energiplan lyfter också fram kommunens beslut 2013 att ansluta sig till ett regionalt upprop om att bli helt fossilbränslefria till år 2020 gällande; Energianvändning i byggnader, Bränsle i egna transporter, resor och köpta transporttjänster, El i den egna verksamheten och vid inköp väljs endast miljömärkt el. Bildningsförvaltningen vill i det sammanhanget lyfta fram att det kommer krävas investeringar i nya fordon, bl.a. nya skolbussar och servicebilar, för att bildningsnämnden ska kunna leva upp till beslutet att kommunen ska vara fossilbränslefri år 2020. Det kommer även att behöva ställas nya krav vad gäller fossilbränslefria transporter i upphandlade skolskjutstransporter. Nuvarande avtal om kompletterande skoltransporter med taxi och särskoletransporter går ut inför höstterminen 2019. Avtalen kan förlängas ytterligare två år. Ett ev. beslut att inte förlänga avtalet för att istället genomföra en ny upphandling bör fattas någonstans kring halvårsskiftet 2018. Inköp av nya fordon och högre krav på upphandlade transporter kommer sannolikt att medföra ökade driftkostnader. Utifrån ovan menar bildningsförvaltningen att förslaget till energiplan bör kompletteras med uppgift om att det kommer krävas investeringar i nya fordon samt att det kommer medföra ökade driftkostnader för att mål om minskade växthusgasutsläpp och beslut om fossilbränslefria transporter 2020 ska kunna uppnås. Bildningsnämnden menar vidare att det måste avsättas riktade resurser för att täcka investeringar och ökade driftkostnader, dvs. att medel inte ska tas från bildningsnämndens ordinarie verksamheter för att finansiera nya fordon och ökade krav på upphandlade transporter.</p>	<p>2. Strategiska inriktningar anges som strategisk inriktning A – Hållbara transporter (s 5)</p>	<p>Skrivning tillagd om detta i inledning till Bilaga A</p>	
<p>Kommunstyrelsen</p>	<p>Kommunal organisation</p>	<p>Positiv</p>	<p>Att planen kompletteras med beskrivning av åtgärder som inte begränsar möjligheterna till användning av bilen för inköpsresor mm till centrum samt incitament som stimulerar för övergång från fossilt till elbilar.</p>		<p>Beaktats men inte lett till någon förändring i reviderat dokument</p>	<p>Energiplanen tar inte ställning till fördelning mellan trafikslag, dvs inga åtgärder föreslås som inskränker användning av bil. Miljözoner omnämns men är ett uppdrag som formuleras i trafikstrategin. Kvantitativa mål för elbilsaddning finns med som konkreta åtgärder.</p>

Socialnämnden	Kommunal organisation	Positiv	Socialförvaltningen, i likhet med övriga förvaltningar, ges i handlingsplanen ansvar att "förtydliga uppdrag att ha finansiering och forskningssamarbeten inom de kommunala ansvarsområdena" (T1). Förvaltningen är positiv till och beredd att samarbeta kring frågorna. Socialförvaltningen har dock inte tilldelat resurser för finansiering och forskningssamarbeten, vilket kan påverka förvaltningens förutsättningar i frågan.	T1	T1. Ansvaret lagt på kommunledningsförvaltningen	T1 kräver inte åtaganden utan uppmuntrar till en genomgång av forskningssamarbetet och finansiering av dem
----------------------	-----------------------	---------	---	----	--	--